

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
BALKAN ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ
YAYINLARI

MİLLÎ MÜCADELE SÜRECİNDE
TÜRK-BULGAR İLİŞKİLERİ
ve
BULGARİSTAN
TÜRKLERİNİN YARDIMLARI

İLKER ALP

İSTANBUL 2019

**MİLLÎ MÜCADELE SÜRECİNDE
TÜRK-BULGAR İLİŞKİLERİ
ve
BULGARİSTAN TÜRKLERİNİN
YARDIMLARI**

PROF. DR. İLKER ALP

İSTANBUL

2019

Trakya Üniversitesi Yayın No: 212
Trakya Üniversitesi Balkan Araştırma Enstitüsü Yayını: 8

**Milli Mücadele Sürecinde Türk-Bulgar İlişkileri ve
Bulgaristan Türklerinin Yardımları**

İnceleyenler:

Prof. Dr. Mehmet ALPARGU
Prof. Dr. Mesut ÇAPA
Prof. Dr. Osman AKANDERE

Kapak Tasarımı:

Taner ŞEN

Mizanpaj:

Hakan ŞALLI
Atilla BİRBİR

Baskı-Cilt:

Optimum Basım San. Tic. Ltd. Şti.
Tevfikbey Mah.
Dr. Ali Demir Cad. No: 51/1
Küçükçekmece / İstanbul
Sertifika No: 41707

1. Baskı

Balkan Araştırma Enstitüsü Yayını: No. 8, Mayıs 2019

ISBN 978-975-374-242-9

Copyright: Bütün yayın hakları Trakya Üniversitesi'ne aittir. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

İÇİNDEKİLER

TAKDİM	III
ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR	XI
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

I. DÜNYA SAVAŞI'NDAN SONRA TÜRKİYE - BULGARİSTAN İLİŞKİLERİ..... 25

1. Mustafa Kemal Paşa'nın Aleksandır Stamboliyski'ye Yazdığı Mektup	26
2. Angel Grozkov'un Temasları	31
3. Boris Açkov Heyeti'nin Temasları	38
4. Cevat Abbas Bey'in Faaliyetleri	40
5. Tuğgeneral Todor Markov'un Girişimi	50
6. Türkiye ile Bulgaristan Arasında Diplomatik İlişkilerin Kurulması	55

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK-BULGAR İŞBİRLİĞİ ve YARDIMLAŞMASI..... 63

1. Fuat (Balkan) Bey ve Trakya'da Yürütülen Faaliyetler	63
2. I. Kolordu Kuvvetlerinin Bulgaristan'a Sığınması ve Sığınmacılara Yapılan Yardımlar..... 73	
a. Mültecilerin Dönüşü	97
3. Bulgaristan'dan Silâh Sevkiyatı	101
a. Soydaşlarımızdan Şakir Zümre Bey'in Sağladığı Silâh ve Mühimmat	108
b. Şakir Zümre'nin Türk Savunma Sanayisine Katkıları	114

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGARİSTAN TÜRKLERİYLE SÜRDÜRÜLEN İLİŞKİLER 131 |

1. Türk Askerî Ataşesi Mustafa Kemal'in Faaliyetleri	131
--	-----

2. Mustafa Kemal'in Bulgaristan Türkleriyle Teması	139
3. Sıbranie (Bulgaristan Parlamentosu)'deki Türk Milletvekil- lerinin Türklere Yapılan Baskıları Önlemeye Dair Çabaları	148

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MİLLÎ MÜCADELE SÜRECİNDE BULGARİSTAN TÜRKLERİNİN MADDÎ-MANEVÎ YARDIMLARI

1. Bulgaristan'da Türk Basını	161
2. Bulgaristan'daki Türk Basınının Türkiye'ye Yapılan Yardım- lara Katkıları	163
3. 1923 Yılına Kadar Yapılan Yardımlara Dair Bazı Örnekler	179
4. Lozan Barış Antlaşması'ndan Sonra Yapılan Yardımlar	197
5. Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'nin Şefkat Pulları ve Bunların Bulga- ristan'da Sarfıyatı	204
SONUÇ	229
KAYNAKÇA	239
DİZİN	269
EKLER	283